

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 2145

S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI OBRONY NARODOWEJ

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie
ustawy o powszechnym obowiązku obrony
Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie
niektórych innych ustaw (druk nr 1921)**

Sejm na 41. posiedzeniu w dniu 8 maja 2009 r. – na podstawie 39 ust. 2 Regulaminu Sejmu – skierował powyższy projekt ustawy do Komisji Obrony Narodowej w celu rozpatrzenia.

Komisja Obrony Narodowej - po rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach 20 maja i 1 lipca 2009 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 1 lipca 2009 r.

Sprawozdawca

/-/ Czesław Mroczek

Zastępca Przewodniczącego Komisji
Obrony Narodowej

/-/ Jadwiga Zakrzewska

Projekt

USTAWA

z dnia 2009 r.

o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1.

W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Siły Zbrojne mogą ponadto brać udział w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, działaniach antyterrorystycznych i z zakresu ochrony mienia, akcjach poszukiwawczych oraz ratowania lub ochrony zdrowia i życia ludzkiego, oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwianiu, a także w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.”;

2) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W ramach powszechnego obowiązku obrony obywatele polscy są obowiązani do:

1) pełnienia służby wojskowej,

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, ustawę z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 22, poz. 120 i Nr 97, poz. 801.

- 2) wykonywania obowiązków wynikających z nadanych przydziałów kryzysowych i przydziałów mobilizacyjnych,
- 3) świadczenia pracy w ramach pracowniczych przydziałów mobilizacyjnych,
- 4) pełnienia służby w obronie cywilnej,
- 5) odbywania edukacji dla bezpieczeństwa,
- 6) uczestniczenia w samoobronie ludności,
- 7) odbywania ćwiczeń w jednostkach przewidzianych do militaryzacji i pełnienia służby w jednostkach zmilitaryzowanych,
- 8) wykonywania świadczeń na rzecz obrony

– na zasadach i w zakresie określonych w ustawie.”;

3) w art. 14:

a) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) udziału oddziałów i pododdziałów wojskowych w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, ochrony mienia, akcjach poszukiwawczych oraz ratowania lub ochrony zdrowia i życia ludzkiego, a także w oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwianiu;”

b) w ust. 3:

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) koordynacji rozwijania i użycia oddziałów i pododdziałów wojskowych na potrzeby zwalczania klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, ochrony mienia, akcji poszukiwawczych oraz ratowania lub ochrony zdrowia i życia ludzkiego;”

- po pkt 5 dodaje się pkt 5a–5c w brzmieniu:

„5a) koordynacji czynności realizowanych w ramach gromadzenia zasobów osobowych na potrzeby Narodowych Sił Rezerwowych;

5b) udziału w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w województwie;

5c) koordynacji przedsięwzięć prowadzonych w ramach pomocy w zakresie aktywizacji zawodowej żołnierzy i osób zwolnionych z czynnej służby wojskowej oraz członków ich rodzin (rekonwersji);”

c) w ust. 4 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 – 7 w brzmieniu:

„5) rekrutacji i naboru ochotników do czynnej służby wojskowej, w tym do zawodowej służby wojskowej i służby kandydackiej;

6) udziału w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego w ramach terytorialnego zasięgu działania wojskowych komend uzupełnień;

7) promocji obronności i służby wojskowej.”;

4) w art. 26 ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Osób podlegających stawieniu się do kwalifikacji wojskowej, w stosunku do których orzeczono stałą albo długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.³⁾), osób całkowicie niezdolnych do pracy oraz niezdolnych do samodzielnej egzystencji lub uznanych za całkowicie niezdolne do pracy na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.⁴⁾), jak również osób podlegających stawieniu się do kwalifikacji wojskowej zaliczonych do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92, z późn. zm.⁵⁾), można nie poddawać badaniom lekarskim, o których mowa w ust. 1a, jeżeli przedstawią komisji orzeczenie albo wypis z treści orzeczenia stwierdzającego tę niezdolność lub niepełnosprawność, na podstawie którego można określić zdolność tych osób do czynnej służby wojskowej.”;

5) w art. 28 ust. 4d otrzymuje brzmienie:

„4d. Wobec osób, dla których ustalono kategorię zdolności do czynnej służby wojskowej D lub E, przewodniczący powiatowej komisji lekarskiej wszczynając z urzędu postępowanie w sprawie zmiany kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej, jeżeli ostateczne orzeczenie o stopniu zdolności tych osób do czynnej służby wojskowej zostało wydane z naruszeniem przepisów prawa. O wszczęciu tego postępowania powiadamia się wojskowego komendanta uzupełnień oraz osobę, wobec której orzeczona została kategoria zdolności do czynnej służby wojskowej D lub E.”;

6) w art. 29:

a) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

„4) osób przeniesionych do rezerwy niebędących żołnierzami rezerwy;

5) innych niż wymienione w pkt 1 – 4 osób, podlegających ze względu na wiek obowiązkowi służby wojskowej, które zgłosiły się ochotniczo do jej odbywania.”;

b) w ust. 1a w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 70, poz. 416, Nr 93, poz. 582, Nr 119, poz. 771, Nr 180, poz. 1112, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1654 i 1656 oraz z 2009 r. Nr 69, poz. 595, Nr 79, poz. 667 i Nr 97, poz. 800.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 41, poz. 401, Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i 1369 i Nr 200, poz. 1445, z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 192, poz. 1180, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1656 oraz z 2009 r. Nr 8, poz. 38, Nr 42, poz. 338, Nr 69, poz. 596 i Nr 97, poz. 800.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1463, Nr 227, poz. 1505 i Nr 237, poz. 1652 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 97, poz. 802 i Nr 98, poz. 817.

„4) ustaleniu związku chorób oraz śmierci ze służbą wojskową.”,

c) ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:

„2. Osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 – 5, do wojskowej komisji lekarskiej kieruje – z urzędu lub na wniosek tych osób – wojskowy komendant uzupełnień, a osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – dowódca jednostki wojskowej. W celu ustalenia zdolności osób do pełnienia służby poza granicami państwa wojskowy komendant uzupełnień lub dowódca jednostki wojskowej kieruje te osoby, z urzędu lub na ich wniosek, do wojskowej komisji lekarskiej.

2a. O skierowaniu osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 3 – 5, do wojskowej komisji lekarskiej wojskowy komendant uzupełnień, a w przypadku skierowania do wojskowej komisji lekarskiej osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 2 – dowódca jednostki wojskowej, informuje przewodniczącego tej komisji i przesyła w załączeniu posiadaną dokumentację medyczną dotyczącą stanu zdrowia osoby skierowanej.”,

d) ust. 3b – 3d otrzymują brzmienie:

„3b. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej doręcza się na piśmie wraz z uzasadnieniem osobie skierowanej do wojskowej komisji lekarskiej oraz organowi, który skierował tę osobę do wojskowej komisji lekarskiej.

3c. Od orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej osobie skierowanej oraz organowi, który skierował tę osobę do wojskowej komisji lekarskiej, przysługuje odwołanie do wojskowej komisji lekarskiej będącej organem wyższego stopnia, w terminie czternastu dni od dnia doręczenia orzeczenia.

3d. Przewodniczący wojskowej komisji lekarskiej informuje organ, który skierował daną osobę do wojskowej komisji lekarskiej, o niestawieniu się tej osoby przed wojskową komisją lekarską.”,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Skierowanie do wojskowej komisji lekarskiej na wniosek osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lub 3 – 5, może nastąpić wyłącznie w przypadku występowania uzupełnieniowych potrzeb Sił Zbrojnych.”;

7) w art. 30a w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) kategoria A – zdolny do czynnej służby wojskowej, co oznacza zdolność do odbywania lub pełnienia określonego rodzaju czynnej służby wojskowej, o którym mowa w art. 59, a także zdolność do odbywania służby w obronie cywilnej oraz służby zastępczej;”;

8) w art. 32:

a) ust. 2 – 4 otrzymują brzmienie:

„2. Osoby podlegające stawieniu się do kwalifikacji wojskowej, które nie dopełniły tego obowiązku w określonym terminie i miejscu, są obowiązane to uczynić niezwłocznie po ustaniu przeszkody.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 i 2, trwa do końca roku kalendarzowego, w którym osoba objęta tym obowiązkiem kończy dwadzieścia cztery lata życia.
  4. Do kwalifikacji wojskowej mogą się stawić również ochotnicy, w tym kobiety, do końca roku kalendarzowego, w którym kończą dwadzieścia cztery lata życia, niezależnie od posiadanych kwalifikacji i wykształcenia, jeżeli ukończyli co najmniej osiemnaście lat życia. Ochotnicy, którzy stawili się do kwalifikacji wojskowej, z dniem tego stawienia się, podlegają obowiązkowi czynnej służby wojskowej na zasadach ogólnych.”,
- b) w ust. 6 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) wstępnym przeznaczeniem osób podlegających stawieniu się do kwalifikacji wojskowej do poszczególnych form powszechnego obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, określonych w art. 4 ust. 2, oraz przyjęciem wniosków o przeznaczenie do służby zastępczej;”
- c) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:
- „8. Do stawienia się do kwalifikacji wojskowej w przypadku, o którym mowa w ust. 1, wzywa wójt lub burmistrz (prezydent miasta), zapewniając planowe stawiennictwo osób do kwalifikacji wojskowej.
9. W czasie kwalifikacji wojskowej wójt lub burmistrz (prezydent miasta):
- 1) prowadzi listę stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej, uwzględniając następujące dane osobowe tych osób:
    - a) nazwisko,
    - b) imię lub imiona,
    - c) nazwisko rodowe,
    - d) numer ewidencyjny PESEL,
    - e) miejsce urodzenia,
    - f) serię i numer dowodu osobistego,
    - g) miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące,
    - h) adres do korespondencji;
  - 2) wypłaca świadczenia, o których mowa w art. 52 ust. 2 i 3.”
- d) po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:
- „11a. W okresie trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego, w ramach kwalifikacji wojskowej:
- 1) wojskowy komendant uzupełnień może również wykonywać czynności związane z udzieleniem odroczeń czynnej służby wojskowej oraz służby w obronie cywilnej;
  - 2) wójt lub burmistrz (prezydent miasta) może również wykonywać czynności związane z przyjęciem wniosków o orzeczenie konieczności sprawowania przez osoby podlegające stawieniu się do

kwalifikacji wojskowej bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny.”;

9) w art. 33 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „2. Osoby podlegające stawieniu się do kwalifikacji wojskowej, które w okresie od dnia ogłoszenia kwalifikacji wojskowej do dnia jej rozpoczęcia zmieniły miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące, zgłaszają się do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta), właściwego ze względu na ich nowe miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) wyznacza im miejsce i termin stawienia się do kwalifikacji wojskowej.
3. Osoby podlegające stawieniu się do kwalifikacji wojskowej, które po rozpoczęciu kwalifikacji wojskowej na danym terenie zamierzają zmienić miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące, stawiają się do kwalifikacji wojskowej przed opuszczeniem miejsca dotychczasowego pobytu. W pozostałych przypadkach właściwość miejscową ustala się według przepisów art. 21 § 1 pkt 3 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;

10) w art. 42 dodaje się ust. 6 – 8 w brzmieniu:

- „6. Z dniem upływu okresu trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego wygasają decyzje o udzieleniu osobom podlegającym obowiązkowi odbywania zasadniczej służby wojskowej odroczenia tej służby.
7. Osoby, o których mowa w ust. 6, wojskowy komendant uzupełnień przynosi do rezerwy z dniem następującym po dniu, w którym upłynął okres trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej.
8. Przeniesienie do rezerwy, o którym mowa w ust. 7, następuje z urzędu i nie wymaga zgody lub udziału osób, o których mowa w ust. 6.”;

11) w art. 44:

a) w ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „2) absolwentów szkół i ośrodków szkolenia Państwowej Straży Pożarnej, którzy w terminie do trzech miesięcy od dnia zakończenia studiów (nauki) podjęli służbę w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Policji, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Więziennej lub Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) absolwentów szkół wyższych, którzy bezpośrednio po zakończeniu studiów podjęli służbę w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Policji, Biurze Ochrony Rządu lub Straży Granicznej.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

- „6. Osobę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, wojskowy komendant uzupełnień, na podstawie otrzymanego od kierownika jednostki organizacyjnej Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Biura Ochrony Rządu lub Straży Granicznej zawiadomienia o reklamowaniu z urzędu, przynosi do rezerwy.”;

12) w art. 46:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby podlegające obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej i niepowołane do jej odbycia w ciągu osiemnastu miesięcy od dnia stawienia się do kwalifikacji wojskowej albo od dnia zgłoszenia się do wojskowego komendanta uzupełnień w celu uregulowania stosunku do powszechnego obowiązku obrony w przypadku, o którym mowa w art. 34, przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu tego okresu, z zastrzeżeniem art. 47a ust. 3 i art. 93 ust. 2a.”,

b) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) złożenia wniosku o przeznaczenie do odbycia służby zastępczej przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu trzydziestu sześciu miesięcy, a w przypadku absolwentów szkół wyższych – osiemnastu miesięcy, następujących po dniu przeznaczenia do służby zastępczej, jeżeli osoba ta nie została skierowana do odbycia tej służby, albo w ostatnim dniu upływu okresu osiemnastu miesięcy następującego po dniu uchylenia orzeczenia o przeznaczeniu do służby zastępczej;”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Osoby, o których mowa w ust. 6, przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu okresu trzydziestu sześciu miesięcy, a w przypadku absolwentów szkół wyższych – osiemnastu miesięcy, następujących po dniu uchylenia lub wygaśnięcia decyzji o odroczeniu służby zastępczej lub ustania przyczyn niezależnych od marszałka województwa, o których mowa w ust. 2 pkt 2 – 4, uniemożliwiających ich skierowanie do służby zastępczej.”,

d) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Do okresu, o którym mowa w ust. 8, wlicza się czas liczony od dnia następującego po dniu przeznaczenia do służby zastępczej do dnia jej rozpoczęcia, z wyjątkiem czasu trwania odroczeń lub przyczyn określonych w ust. 2 pkt 2 – 4.”;

13) po art. 47 dodaje się art. 47a w brzmieniu:

„Art. 47a. 1. Osoby uznane za zdolne do czynnej służby wojskowej można powołać do odbycia zasadniczej służby wojskowej, w tym również w trybie ochotniczym, wyłącznie w okresie trwania obowiązku jej odbywania, nie później jednak niż do czasu przeniesienia ich do rezerwy na podstawie art. 46.

2. Osoby podlegające powołaniu, w tym również w trybie ochotniczym, do odbycia zasadniczej służby wojskowej, po upływie okresu trwania obowiązku jej odbywania, wojskowy komendant uzupełnień przenosi do rezerwy.

3. W przypadku osób, o których mowa w ust. 2, ich przeniesienie do rezerwy następuje z dniem następującym po dniu upływu okresu trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego, a w przypadku osób podlegających poza tym okresem kwalifikacji wojskowej lub zgłoszeniu się

do wojskowego komendanta uzupełnień w trybie art. 34 - z dniem, w którym orzeczenie o ich zdolności do czynnej służby wojskowej stało się ostateczne.

4. Przeniesienie do rezerwy osób, o których mowa w ust. 3, następuje z urzędu i nie wymaga zgody lub udziału osoby przenoszonej do rezerwy.”;

14) w art. 48:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W imiennych wykazach kobiet, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, w zakresie danych osobowych osób objętych tymi wykazami zamieszcza się następujące dane:

- 1) nazwisko;
- 2) imię lub imiona;
- 3) nazwisko rodowe;
- 4) numer ewidencyjny PESEL;
- 5) miejsce urodzenia;
- 6) serię i numer dowodu osobistego;
- 7) miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące;
- 8) adres do korespondencji;
- 9) rok i kierunek nauki oraz nazwę i siedzibę szkoły;
- 10) kwalifikacje przydatne do czynnej służby wojskowej, których posiadanie skutkuje obowiązkiem stawienia się do kwalifikacji wojskowej.”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Do kwalifikacji wojskowej stawać również mogą, w terminie określonym w ust. 1, kobiety, które ochotniczo zgłosiły się do pełnienia czynnej służby wojskowej.

5. Kobiety, które stawily się do kwalifikacji wojskowej, podlegają obowiązkowi czynnej służby wojskowej na zasadach ogólnych.”;

15) w art. 49:

a) w ust. 2c:

- pkt 15 i 16 otrzymują brzmienie:

„15) przeznaczenie do czynnej służby wojskowej lub jej form równorzędnych oraz służby zastępczej lub innych form powszechnego obowiązku obrony;

16) przydział kryzysowy, przydział mobilizacyjny, pracowniczy przydział mobilizacyjny lub przydział organizacyjno-mobilizacyjny albo reklamowanie od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;”;

- pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) cechy wojskowego dokumentu osobistego, karty przydziału kryzysowego, karty mobilizacyjnej lub karty przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego oraz karty i tabliczki tożsamości;”

b) po ust. 2e dodaje się ust. 2f w brzmieniu:

„2f. Do pozyskiwania danych ze zbiorów, o których mowa w ust. 2a, nie wymaga się odrębnego żądania, zapytania lub wniosku w tej sprawie, a ich przekazywanie następuje bezpłatnie w sposób ustalony w porozumieniu zawartym między Ministrem Obrony Narodowej i, w zakresie zbiorów:

- 1) PESEL – z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych;
- 2) centralnej ewidencji kierowców – z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej;
- 3) Krajowego Rejestru Karnego – z Ministrem Sprawiedliwości.”;

16) w art. 53 po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:

„3b. Żołnierze rezerwy, którym nadano przydział kryzysowy, mają również obowiązek powiadamiania dowódcy jednostki wojskowej, w sposób ustalony z tym dowódcą, o aktualnym adresie korespondencyjnym lub sposobie ich zawiadamiania o sprawach związanych z nadanym przydziałem kryzysowym.”;

17) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. 1. Obowiązek służby wojskowej polega na:

1) odbywaniu ćwiczeń wojskowych przez:

- a) żołnierzy rezerwy,
- b) osoby przeniesione do rezerwy niebędące żołnierzami rezerwy,
- c) ochotników, którzy zgłoszą się do ich odbycia i nie podlegają obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej;

2) pełnieniu służby przygotowawczej przez:

- a) osoby przeniesione do rezerwy, w tym żołnierzy rezerwy, którzy dotychczas nie odbywali czynnej służby wojskowej,
- b) ochotników, którzy zgłoszą się do jej odbycia i nie podlegają obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej;

3) pełnieniu okresowej służby wojskowej przez żołnierzy rezerwy.

2. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia możliwości wykonywania zadań związanych z przeznaczeniem Sił Zbrojnych, obowiązek służby wojskowej polega także na:

- 1) odbywaniu zasadniczej służby wojskowej przez osoby podlegające temu obowiązkowi;
  - 2) odbywaniu przeszkolenia wojskowego przez absolwentów szkół wyższych.
3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Rady Ministrów, określa, w drodze rozporządzenia, termin rozpoczęcia i okres trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego, uwzględniając stopień zagrożenia bezpieczeństwa państwa.
4. W razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny obowiązek służby wojskowej polega na pełnieniu służby wojskowej przez:
- 1) osoby podlegające kwalifikacji wojskowej;
  - 2) osoby przeniesione do rezerwy, w tym żołnierzy rezerwy;
  - 3) żołnierzy pozostawionych w czynnej służbie wojskowej;
  - 4) inne osoby, które zgłoszą się do tej służby w ramach zaciągu ochotniczego.
5. W ramach obowiązku służby wojskowej osoby podlegające kwalifikacji wojskowej – zamiast do zasadniczej służby wojskowej – mogą być przeznaczone do odbycia zasadniczej służby lub szkolenia w obronie cywilnej.
6. Za spełnienie obowiązku służby wojskowej uznaje się również pełnienie, na zasadach określonych w ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, służby kandydackiej oraz zawodowej służby wojskowej.”;
- 18) po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:

„Art. 55a. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 55 ust. 2 i 3, z mocy prawa powstaje również obowiązek odbywania zasadniczej służby lub szkolenia w obronie cywilnej, służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych oraz służby zastępczej.

2. Żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe w dniu upływu okresu trwania obowiązku odbywania tej służby oraz przeszkolenia, podlegają zwolnieniu z czynnej służby wojskowej i przeniesieniu do rezerwy z tym dniem.
3. Osoby odbywające zasadniczą służbę lub szkolenie w obronie cywilnej, służbę w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych lub służbę zastępczą w dniu upływu okresu trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego, podlegają zwolnieniu z tych służb albo szkolenia z tym dniem.
4. Osoby, o których mowa w ust. 3, z dniem zwolnienia ze służby albo szkolenia, wojskowy komendant uzupełnień przenosi do rezerwy.”;

19) w art. 56:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Służbę w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych można pełnić wyłącznie w okresie trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, terminy kierowania osób, o których mowa w ust. 1, do służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych i terminy zwalniania z tej służby, uwzględniając potrzeby uzupełnienia tych formacji oraz okresy szkolenia w tych formacjach. Rozporządzenie wydaje się corocznie w okresie trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego.”,

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrami, którym są podporządkowane formacje, o których mowa w ust. 6, określa, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w sprawie przeznaczania i kierowania osób, o których mowa w ust. 1, do służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych, a także przebieg tej służby, zapewniając współdziałanie w tych sprawach wojskowego komendanta uzupełnień i komendanta jednostki organizacyjnej formacji uzbrojonej niewchodzącej w skład Sił Zbrojnych lub innego właściwego w tych sprawach organu, a w zakresie przeznaczania i kierowania do tej służby uwzględniając także konieczność uzupełniania Sił Zbrojnych w pierwszej kolejności.”;

20) art. 56a otrzymuje brzmienie:

„Art. 56a. Osoby, o których mowa w art. 56 ust. 1, pełniące służbę w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych, określonych na podstawie art. 56 ust. 6, są objęte obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁶⁾).”;

21) art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Art. 57. 1. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, liczbę osób, które mogą być powołane w danym roku kalendarzowym do czynnej służby wojskowej, zasadniczej służby lub szkolenia w obronie cywilnej oraz do służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, należy uwzględnić odpowiednio potrzeby uzupełnieniowe Sił Zbrojnych, ze wskazaniem rodzajów czynnej służby wojskowej oraz poszczególnych formacji, do których następowałoby powołanie, a także możli-

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800 i Nr 98, poz. 817.

wość odbywania danego rodzaju służby przez ochotników w ramach limitu osób określonego w tym rozporządzeniu.”;

22) w art. 58:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obowiązkowi służby wojskowej, w zakresie określonym w niniejszej ustawie, podlegają obywatele polscy począwszy od dnia, w którym kończą osiemnaście lat życia, do końca roku kalendarzowego, w którym kończą pięćdziesiąt lat życia, a posiadający stopień podoficerski lub oficerski – sześćdziesiąt lat życia.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Osoby podlegające obowiązkowi służby wojskowej będące żołnierzami rezerwy i zdolne do czynnej służby wojskowej, w tym do zawodowej służby wojskowej, do końca roku kalendarzowego, w którym kończą pięćdziesiąt lat życia, a posiadające stopień podoficerski lub oficerski – sześćdziesiąt lat życia, tworzą zasoby osobowe na potrzeby Narodowych Sił Rezerwowych.”;

23) art. 59 otrzymuje brzmienie:

„Art. 59. Żołnierzami w czynnej służbie wojskowej, w rozumieniu niniejszej ustawy, są osoby, które odbywają lub pełnią następujące jej rodzaje:

- 1) zasadniczą służbę wojskową;
- 2) przeszkolenie wojskowe;
- 3) ćwiczenia wojskowe;
- 4) służbę przygotowawczą;
- 5) okresową służbę wojskową;
- 6) służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.”;

24) w art. 59a:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Żołnierzy rezerwy, których w pierwszej kolejności przewiduje się powołać do czynnej służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, przeznacza się do tej służby przez nadanie w czasie pokoju przydziału mobilizacyjnego na stanowiska służbowe lub do pełnienia funkcji wojskowych, które są określone w etacie jednostki wojskowej i występują w czasie wojny.

2. Pracownikom zatrudnionym w jednostkach wojskowych, a w razie potrzeby również pracownikom zatrudnionym u innych pracodawców oraz innym osobom niebędącym pracownikami, mogą być nadawane w czasie pokoju pracownicze przydziały mobilizacyjne na stanowiska pracownicze, które są określone w etacie jednostki wojskowej i występują w czasie wojny.”,

b) w ust. 3:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ukończyły sześćdziesiąt lat życia, z wyjątkiem osób zatrudnionych w jednostce wojskowej, które wyraziły zgodę na nadanie im tego przydziału;”

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) posiadają nadany przydział kryzysowy lub przydział mobilizacyjny;”

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Kartę mobilizacyjną wojskowy komendant uzupełnień doręcza w trybie, o którym mowa w art. 52. Kartę mobilizacyjną można także doręczyć w czasie ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy, a w przypadku pracowników zatrudnionych w jednostkach wojskowych – w miejscu pracy, a także w trybie określonym w art. 39 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”;

25) po art. 59a dodaje się art. 59b w brzmieniu:

„Art. 59b. 1. Żołnierzom rezerwy mogą być nadawane w czasie pokoju przydziały kryzysowe na stanowiska służbowe, które są określone w etacie jednostki wojskowej.

2. Warunkiem nadania przydziału kryzysowego jest zawarcie kontraktu na wykonywanie obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych, zwanego dalej „kontraktem”, między żołnierzem rezerwy, który ochotniczo zgłosił się do wykonywania obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych i złożył pisemny wniosek do wojskowego komendanta uzupełnień o zawarcie kontraktu oraz spełnia warunki jego zawarcia, a dowódcą jednostki wojskowej, w której ma być nadany ten przydział.

3. Kontrakt może być również zawarty z żołnierzem w czynnej służbie wojskowej, który ochotniczo zgłosił się do wykonywania obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych i złożył pisemny wniosek o zawarcie kontraktu oraz spełnia warunki jego zawarcia, i który:

1) odbywa zasadniczą służbę wojskową – nie wcześniej niż w ostatnim dniu czasu trwania tej służby;

2) pełni służbę przygotowawczą i zdał egzamin, o którym mowa w art. 98b ust. 5 – nie wcześniej niż na trzy dni przed dniem zwolnienia z tej służby;

3) odbywa ćwiczenia wojskowe – nie wcześniej niż na trzy dni przed dniem zwolnienia z tych ćwiczeń;

4) pełni zawodową służbę wojskową lub służbę kandydacką – nie wcześniej niż w dniu, w którym decyzja o jego zwolnieniu z czynnej służby wojskowej stała się ostateczna.

4. Przydział kryzysowy nadaje się na okres od dwóch do sześciu lat z możliwością jego ponownego nadania, nie dłużej jednak niż

- łącznie na okres piętnastu lat. Po upływie okresu, na który nadano przydział kryzysowy, przydział ten wygasa z mocy prawa.
5. Przydziały kryzysowe nadaje oraz unieważnia wojskowy komendant uzupełnień, działając w porozumieniu z dowódcą jednostki wojskowej.
  6. Nadanie przydziału kryzysowego następuje w formie karty przydziału kryzysowego stanowiącej decyzję administracyjną. W karcie przydziału kryzysowego nie podaje się uzasadnienia.
  7. Nadanie przydziału kryzysowego jest tożsame z nadaniem przydziału mobilizacyjnego na to samo stanowisko służbowe występujące również w czasie wojny, o ile nie zostanie nadany przydział mobilizacyjny na inne stanowisko służbowe.
  8. Kartę przydziału kryzysowego wojskowy komendant uzupełnień doręcza w trybie, o którym mowa w art. 52.
  9. Do czasu wygaśnięcia lub unieważnienia przydziału kryzysowego żołnierz rezerwy jest obowiązany do wykonywania obowiązków wynikających z tego przydziału.
  10. Unieważnienie przydziału kryzysowego żołnierzowi rezerwy następuje w przypadku:
    - 1) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
    - 2) osiągnięcia wieku określonego w art. 58 ust. 4 – odpowiednio do posiadanego stopnia wojskowego;
    - 3) wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, senatora, na kierownicze stanowisko państwowe oraz do organów wykonawczych samorządu terytorialnego;
    - 4) uznania go ze względu na stan zdrowia za czasowo niezdolnego do czynnej służby wojskowej lub niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju albo za trwale i całkowicie niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju oraz w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
    - 5) utraty stopnia wojskowego albo degradacji;
    - 6) zwolnienia z okresowej służby wojskowej w wyniku prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej usunięcia z tej służby;
    - 7) prawomocnego orzeczenia środka karnego pozbawienia praw publicznych;
    - 8) skazania prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności albo karę aresztu wojskowego, bez warunkowego zawieszenia jej wykonania;
    - 9) powołania do zawodowej służby wojskowej lub przyjęcia do służby wojskowej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego;
    - 10) niewyrażenia przez żołnierza rezerwy zgody na zmianę przydziału kryzysowego na stanowisko służbowe w innej jedno-

stce wojskowej, w przypadku rozformowania jednostki wojskowej, w której posiadał dotychczasowy przydział kryzysowy;

- 11) niewyrażenia przez żołnierza rezerwy zgody na zmianę przydziału kryzysowego na inne stanowisko służbowe, w przypadku skreślenia w etacie jednostki wojskowej stanowiska służbowego, na które posiadał dotychczasowy przydział kryzysowy.

11. Unieważnienie przydziału kryzysowego żołnierzowi rezerwy może nastąpić w przypadku:

- 1) odmowy przyjęcia skierowania do wojskowej komisji lekarskiej lub wojskowej pracowni psychologicznej, niezgłoszenia się do tej komisji lub pracowni w określonym terminie i miejscu albo niepoddania się badaniom, do których żołnierz rezerwy został zobowiązany przez tę komisję lub pracownię;
- 2) odmowy przyjęcia lub nieodebrania karty powołania albo niestawienia się, w przypadku powołania do czynnej służby wojskowej, w określonym terminie i miejscu do odbycia ćwiczeń wojskowych lub okresowej służby wojskowej;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności albo karę aresztu wojskowego, z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary;
- 4) odmowy wydania lub cofnięcia żołnierzowi rezerwy wymaganego poświadczenia bezpieczeństwa;
- 5) w przypadkach, o których mowa w ust. 10 pkt 10 i 11, jeżeli brak jest możliwości zmiany przydziału kryzysowego żołnierzowi rezerwy na inne stanowisko służbowe w tej samej lub innej jednostce wojskowej, odpowiadające jego przygotowaniu zawodowemu oraz kwalifikacjom i umiejętnościom przydatnym w służbie wojskowej;
- 6) wniosku żołnierza rezerwy, uzasadnionego szczególnie ważnymi względami osobistymi lub rodzinnymi.

12. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb nadawania i unieważniania przydziałów kryzysowych, uwzględniając zapewnienie współdziałania wojskowego komendanta uzupełnień i dowódcy jednostki wojskowej przy realizacji czynności związanych z nadawaniem i unieważnianiem przydziałów kryzysowych oraz udokumentowanie okoliczności powodujących ich nadanie lub unieważnienie;
- 2) wzór karty przydziału kryzysowego, biorąc pod uwagę w szczególności to, że karta ta powinna zawierać dane dotyczące daty jej wydania, organu wydającego, dane osobowe żołnierza rezerwy, w tym stopień wojskowy, imię i nazwisko, dane jednostki wojskowej, w tym nazwę, adres, pododdział, przydział kryzysowy oraz informacje o sposobie postępowania w razie utraty karty.”;

26) w art. 60:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dniem powołania do czynnej służby wojskowej jest określony w karcie powołania dzień stawienia się do tej służby, a w przypadku ćwiczeń wojskowych rotacyjnych dzień stawienia się do tych ćwiczeń w pierwszym dniu ich rozpoczęcia w danym roku kalendarzowym.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do karty powołania na ćwiczenia wojskowe rotacyjne dołącza się, jako załącznik, wykaz dni, w których w danym roku kalendarzowym odbywają się te ćwiczenia, będący wyciągiem z wykazu, o którym mowa w art. 101c ust. 1.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zorganizowanie doręczania i doręczanie kart powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych przeprowadzanych w trybie natychmiastowego stawiennictwa, okresowej służby wojskowej, pełnionej w trybie natychmiastowego stawiennictwa, oraz do czynnej służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny należy:

- 1) w gminach – do wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast);
- 2) w powiatach – do starostów (prezydentów miast na prawach powiatu).”,

d) ust. 8a otrzymuje brzmienie:

„8a. Powołanie do okresowej służby wojskowej, pełnionej w trybie natychmiastowego stawiennictwa, może nastąpić w celu udziału jednostek wojskowych w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, działaniach antyterrorystycznych i z zakresu ochrony mienia, akcjach poszukiwawczych oraz ratowania lub ochrony zdrowia i życia ludzkiego, oczyszczaniu terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwiania, a także w realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego.”;

27) w art. 61 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie niestawienia się powołanego do czynnej służby wojskowej bez uzasadnionej przyczyny, z wyjątkiem ćwiczeń wojskowych rotacyjnych, starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące, na wniosek wojskowego komendanta uzupełnień, zarządza przymusowe doprowadzenie powołanego przez Policję do wskazanej jednostki wojskowej, w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

28) w art. 64 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej i żołnierze rezerwy, którzy w związku z nadaniem przydziałów kryzysowych lub przydziałów mobilizacyjnych mają lub będą mieć dostęp do informacji niejawnych, podlegają, na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie

informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.⁷⁾), właściwemu postępowaniu sprawdzającemu. Poszerzone i specjalne postępowanie sprawdzające przeprowadza Służba Kontrwywiadu Wojskowego na pisemny wniosek dowódcy jednostki wojskowej lub wojskowego komendanta uzupełnień.”;

29) po art. 64 dodaje się art. 64a w brzmieniu:

- „Art. 64a. 1. W czasie pokoju dowódca jednostki wojskowej nadaje i unieważnia przydziały mobilizacyjne na stanowiska służbowe lub funkcje wojskowe określone w etacie jednostki wojskowej żołnierzom w czynnej służbie wojskowej, którzy będą pełnili służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny na stanowiskach służbowych lub funkcjach wojskowych innych niż te, które zajmują w czasie pokoju.
2. W przydziale mobilizacyjnym określa się stanowisko służbowe lub funkcję wojskową oraz nazwę lub numer jednostki wojskowej, w której żołnierz będzie pełnił służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.
3. Fakt nadania lub unieważnienia przydziału mobilizacyjnego, o którym mowa w ust. 1, stwierdza się w rozkazie dziennym.
4. Z rozkazem, o którym mowa w ust. 3, zapoznaje się żołnierz.
5. Żołnierzom pełniącym okresową służbę wojskową lub odbywającym ćwiczenia wojskowe przydziały mobilizacyjne nadaje i je unieważnia, na zasadach określonych dla żołnierzy rezerwy, wojskowy komendant uzupełnień, działając w porozumieniu z dowódcą jednostki wojskowej.
6. Żołnierze pełniący okresową służbę wojskową lub odbywający ćwiczenia wojskowe, którzy posiadali nadane przydziały mobilizacyjne przed powołaniem do tej służby, zachowują je do czasu ich unieważnienia przez wojskowego komendanta uzupełnień.
7. Przydział mobilizacyjny wygasa z mocy prawa z dniem zwolnienia żołnierza z czynnej służby wojskowej, z wyjątkiem przydziału mobilizacyjnego nadanego żołnierzowi, o którym mowa w ust. 5 lub 6.
8. Żołnierzowi odbywającemu zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe albo służbę przygotowawczą można nie nadawać imiennie oznaczonego przydziału mobilizacyjnego, jeżeli dla stanowiska służbowego lub funkcji wojskowej, którą zajmuje lub pełni ten żołnierz, dowódca jednostki wojskowej określił taki przydział.
9. Wyznaczenie żołnierza w czasie pokoju na stanowisko służbowe lub funkcję wojskową, na których również będzie pełnił służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, jest

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 149, poz. 1078, Nr 218, poz. 1592 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1056.

równoznaczne z nadaniem temu żołnierzowi przydziału mobilizacyjnego na to stanowisko lub funkcję.

10. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia, warunki i tryb nadawania oraz unieważniania przydziałów mobilizacyjnych żołnierzom w czynnej służbie wojskowej pełnionej w czasie pokoju oraz właściwość organów wojskowych w tych sprawach, uwzględniając niejawną charakter tego zarządzenia.”;

30) w art. 65 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się w przypadku kandydowania żołnierza w czynnej służbie wojskowej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej lub Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Parlamentu Europejskiego lub organów samorządu terytorialnego.”;

31) art. 69 i 69a otrzymują brzmienie:

„Art. 69. Żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe lub ćwiczenia wojskowe oraz żołnierze pełniący służbę przygotowawczą lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Art. 69a. Żołnierze pełniący okresową służbę wojskową są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.”;

32) w art. 69b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe lub ćwiczenia wojskowe oraz żołnierzom pełniącym służbę przygotowawczą lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny przysługuje bezpłatne zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne, inne niż oznaczone znakiem „Rp”, finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.”;

33) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. W czasie odbywania czynnej służby wojskowej żołnierzom można udzielać następujących urlopów:

- 1) wypoczynkowego – żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową, okresową służbę wojskową, służbę przygotowawczą lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- 2) dodatkowego – żołnierzom pełniącym okresową służbę wojskową lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- 3) zdrowotnego – żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową lub pełniącym okresową służbę wojskową, służbę przygotowawczą oraz służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;

- 4) okolicznościowego – żołnierzom w czynnej służbie wojskowej;
  - 5) nagrodowego – żołnierzom w czynnej służbie wojskowej;
  - 6) z tytułu honorowego krwiodawstwa – żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową.
2. Żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową lub pełniącym okresową służbę wojskową udziela się urlopu na czas trwania ich własnej kampanii wyborczej, w przypadku kandydowania do organów, o których mowa w art. 65 ust. 4.
  3. Urlopów, o których mowa w ust. 1 i 2, udziela dowódca jednostki wojskowej, a urlopu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, udziela również organ właściwy do wyróżniania żołnierza.
  4. Dowódca jednostki wojskowej może odwołać żołnierza z urlopu, o którym mowa w ust. 1, z ważnych względów służbowych. Żołnierz odwołany z urlopu jest obowiązany niezwłocznie stawić się w miejscu odbywania czynnej służby wojskowej.
  5. Żołnierzom przebywającym na urlopie, o którym mowa w ust. 1, urlop ten może być przedłużony.
  6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki udzielania urlopów żołnierzom w czynnej służbie wojskowej, odwoływania z urlopu lub jego przedłużania oraz czas trwania tych urlopów. W rozporządzeniu należy uwzględnić możliwość zróżnicowania okresu trwania urlopów w zależności od rodzaju czynnej służby wojskowej lub charakteru wykonywanych zadań na stanowisku służbowym lub w ramach pełnionej funkcji, wyjątkowy charakter odwoływania żołnierzy z urlopu lub jego przedłużania, a także konieczność załatwienia sprawy bez zbędnej zwłoki.”;

34) w art. 71 dodaje się ust. 4 – 6 w brzmieniu:

- „4. Zwolnienie z czynnej służby wojskowej żołnierza odbywającego ćwiczenia wojskowe rotacyjne następuje po upływie ustalonego łącznego czasu ich trwania.
5. Żołnierza, o którym mowa w ust. 4, uważa się również za zwolnionego z czynnej służby wojskowej z chwilą jego odejścia z miejsca odbywania ćwiczeń wojskowych rotacyjnych, po zwolnieniu z nich w danym dniu lub po okresie ich odbywania.
6. Zwolnienie żołnierza z czynnej służby wojskowej dowódca jednostki wojskowej stwierdza w rozkazie dziennym oraz w wojskowym dokumencie osobistym tego żołnierza, z zastrzeżeniem, że w przypadku ćwiczeń wojskowych rotacyjnych w wojskowym dokumencie osobistym dokonuje się wpisu o zwolnieniu z czynnej służby wojskowej następującym po upływie ustalonego łącznego czasu trwania tych ćwiczeń.”;

35) w art. 73b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Spełnienie obowiązku odbycia zasadniczej służby wojskowej lub przeszkolenia wojskowego albo zasadniczej służby lub szkolenia w obronie cywil-

nej, służby zastępczej lub służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych przez osoby podlegające obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej i przeniesienie ich do rezerwy uznaje się za uregulowanie przez nie stosunku do służby wojskowej.”;

36) w art. 76:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Stopień wojskowy szeregowego otrzymują bez szczególnego nadania osoby powołane po raz pierwszy do czynnej służby wojskowej – z dniem stawienia się do tej służby.”;

b) w ust. 8a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w przypadku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1 i 2, w stosunku do:

- a) osób posiadających stopnie wojskowe szeregowych lub podoficerów - na pierwszy stopień oficerski (podporucznika),
- b) osób posiadających stopnie oficerskie - na wyższe stopnie oficerskie.”;

37) po art. 76 dodaje się art. 76a w brzmieniu:

- „Art. 76a. 1. Osobę posiadającą stopień policyjny, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Więziennej lub Straży Granicznej, powołaną na jej wniosek lub za jej zgodą do odbycia ćwiczeń wojskowych lub pełnienia służby przygotowawczej, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, można mianować na stopień wojskowy określony dla stanowiska służbowego, na które została wyznaczona, równorzędny z posiadanym stopniem w odpowiedniej służbie, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.
2. Osobę, o której mowa w ust. 1, powołaną na jej wniosek lub za jej zgodą do odbycia ćwiczeń wojskowych lub pełnienia służby przygotowawczej, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, mianuje się na odpowiedni stopień wojskowy na zasadach określonych dla żołnierzy rezerwy w czasie odbywania tych ćwiczeń lub pełnienia tej służby, jeśli spełnia warunki do tego mianowania.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stopnie Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Więziennej lub Straży Granicznej odpowiadające poszczególnym stopniom wojskowym. Rozporządzenie powinno uwzględniać równorzędność pierwszych stopni w poszczególnych korpusach.”;

38) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. 1. Żołnierz traci stopień wojskowy w razie:

- 1) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
- 2) uprawomocnienia się wyroku sądu orzekającego środek kar-ny pozbawienia praw publicznych albo degradacji;
- 3) odmowy złożenia przysięgi wojskowej.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 żołnierz zachowuje stopień wojskowy szeregowego (marynarza).”;

39) w art. 83 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do odbycia zasadniczej służby wojskowej powołuje się również osoby uznane za zdolne do służby wojskowej, które ukończyły osiemnaście lat życia i zgłosiły się ochotniczo do tej służby.”;

40) uchyla się art. 84;

41) uchyla się art. 86;

42) w art. 87 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Żołnierz – kobieta, odbywający zasadniczą służbę wojskową i zwolniony z tej służby z powodu uznania go za czasowo niezdolnego do czynnej służby wojskowej ze względu na ciążę, nie podlega powołaniu do odbycia pozostałego okresu tej służby. Z dniem zwolnienia ze służby dowódca jednostki wojskowej przenosi tego żołnierza do rezerwy.”;

43) uchyla się art. 87a;

44) w art. 90a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) szczegółowy tryb postępowania w zakresie zwalniania żołnierzy z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem, a także przenoszenia do rezerwy tych żołnierzy, ustalając terminy, w których następuje zwolnienie ze służby i przeniesienie do rezerwy, uwzględniając czynności podlegające wykonaniu przez poszczególne organy wojskowe, zróżnicowanie postępowania w zależności od podstaw zwolnienia oraz niezbędny okres konieczny do rozliczenia się żołnierza z jednostką wojskową.”;

45) w dziale III tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 4

Przeszkolenie wojskowe”;

46) w art. 92 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Absolwenci szkół wyższych są obowiązani do odbycia przeszkolenia wojskowego.”;

47) w art. 93 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W sprawach odroczenia przeszkolenia wojskowego absolwentom szkół wyższych stosuje się odpowiednio art. 38 – 42.”;

48) uchyla się art. 93a i 93b;

49) art. 93c otrzymuje brzmienie:

„Art. 93c. Przeszkolenie wojskowe, o którym mowa w art. 92 ust. 1, kończy się egzaminem.”;

50) art. 93d otrzymuje brzmienie:

„Art. 93d. Koszty związane z odbywaniem przeszkolenia wojskowego przez absolwentów szkół wyższych pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.”;

51) uchyla się art. 93e;

52) w art. 94 uchyla się ust. 1 i 3;

53) uchyla się art. 95;

54) art. 97a otrzymuje brzmienie:

„Art. 97a. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeznaczania i powoływania absolwentów szkół wyższych do odbycia przeszkolenia wojskowego oraz zwalniania z niego, a także jego przebieg. W rozporządzeniu należy w szczególności uwzględnić, aby przy przeznaczaniu i powoływaniu absolwentów szkół wyższych do odbycia przeszkolenia wojskowego dążyć do zapewnienia zgodności wykształcenia, kierunku studiów lub kwalifikacji zawodowych posiadanych przez absolwentów szkół wyższych z potrzebami uzupełnieniowymi Sił Zbrojnych, a w zakresie przebiegu przeszkolenia wojskowego przyjmowanie do jednostek wojskowych w celu odbycia przeszkolenia wojskowego i zwalnianie z niego odbywało się sprawnie i z zachowaniem indywidualnego charakteru przyjęcia każdego absolwenta, natomiast wyznaczenie i zwalnianie żołnierzy ze stanowisk służbowych uwzględniało zróżnicowane uwarunkowania służby.”;

55) po art. 97a dodaje się art. 97b w brzmieniu:

„Art. 97b. W zakresie podlegania przez absolwentów szkół wyższych obowiązkowi odbywania przeszkolenia wojskowego przepis art. 47a stosuje się odpowiednio.”;

56) w dziale III po rozdziale 4 dodaje się rozdział 4a w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Służba przygotowawcza

Art. 98a. 1. Ochotnicy posiadający uregulowany stosunek do służby wojskowej, a także inne osoby niepodlegające obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej lub przeszkolenia wojskowego, mogą pełnić na ich wniosek lub za ich zgodą służbę przygotowawczą.

2. Służby przygotowawczej nie pełni się w okresie trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego.

3. Stosunek służbowy służby przygotowawczej powstaje w drodze powołania, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do tej służby.

4. Do służby przygotowawczej może być powołana osoba niekarana za przestępstwo umyślne, posiadająca obywatelstwo polskie, odpowiednią zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia czynnej

służby wojskowej, wiek co najmniej osiemnastu lat i wykształcenie:

- 1) co najmniej wyższe – w przypadku kształcenia na potrzeby korpusu oficerów;
- 2) co najmniej średnie – w przypadku kształcenia na potrzeby korpusu podoficerów;
- 3) co najmniej gimnazjalne – w przypadku kształcenia na potrzeby korpusu szeregowych.

Art. 98b. 1. Żołnierzy służby przygotowawczej kształci się w szkołach wojskowych i ośrodkach szkolenia.

2. Szkołami wojskowymi, o których mowa w ust. 1, są uczelnie wojskowe i szkoły podoficerskie.

3. Żołnierzy służby przygotowawczej kształcą na potrzeby korpusu:

- 1) oficerów – uczelnie wojskowe;
- 2) podoficerów – szkoły podoficerskie;
- 3) szeregowych – ośrodki szkolenia.

4. Żołnierzy służby przygotowawczej kształconych na potrzeby korpusu szeregowych w ramach tego kształcenia można również szkolić w jednostkach wojskowych.

5. Służba przygotowawcza kończy się egzaminem.

Art. 98c. Z dniem rozpoczęcia pełnienia służby przygotowawczej żołnierze służby przygotowawczej otrzymują bez szczególnego nadania tytuł:

- 1) podchorążego, jeżeli kształcą się na oficera;
- 2) kadeta, jeżeli kształcą się na podoficera;
- 3) elewa, jeżeli kształcą się na szeregowego.

Art. 98d. 1. Czas trwania służby przygotowawczej wynosi:

- 1) dla żołnierza kształcącego się na oficera – do sześciu miesięcy;
- 2) dla żołnierza kształcącego się na podoficera – do pięciu miesięcy;
- 3) dla żołnierza kształcącego się na szeregowego – do czterech miesięcy.

2. Służba przygotowawcza w przypadku studentów uczelni wyższych może być pełniona w kilku okresach w czasie letnich przerw wakacyjnych.

Art. 98e. 1. Żołnierza, który wcześniej nie pełnił czynnej służby wojskowej, w tym zawodowej służby wojskowej lub służby kandydackiej, z dniem zwolnienia ze służby przygotowawczej komendant szkoły wojskowej lub ośrodka szkolenia albo dowódca jednostki wojskowej przenosi do rezerwy.

2. Żołnierza pełniącego służbę przygotowawczą zwalnia się z tej służby, przed upływem czasu jej trwania, w przypadku:
  - 1) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;
  - 2) wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, lub senatora;
  - 3) uznania ze względu na stan zdrowia za trwale lub czasowo niezdolnego do czynnej służby wojskowej;
  - 4) utraty stopnia wojskowego albo degradacji;
  - 5) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej usunięcia ze służby przygotowawczej;
  - 6) prawomocnego orzeczenia środka karnego pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza;
  - 7) skazania prawomocnym wyrokiem na karę ograniczenia wolności lub karę pozbawienia wolności;
  - 8) złożenia wniosku w tej sprawie przez żołnierza.
3. Zwolnienie ze służby przygotowawczej następuje decyzją komendanta szkoły wojskowej lub ośrodka szkolenia albo decyzją dowódcy jednostki wojskowej.
4. W przypadku zwolnienia żołnierza ze służby przygotowawczej lub odmowy przyjęcia przez niego przydziału kryzysowego żołnierza ten nie ponosi kosztów, związanych z przebiegiem tej służby, także w przypadku niepodjęcia przez niego innego rodzaju czynnej służby wojskowej.

Art. 98f. Okres pełnienia służby przygotowawczej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszystkich uprawnień wynikających ze stosunku pracy.

Art. 98g. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, tryb i terminy powoływania do służby przygotowawczej, w tym wzór wniosku i dokumenty składane o powołanie do tej służby, oraz przypadki i terminy zwalniania z tej służby, uwzględniając potrzeby uzupełnieniowe Narodowych Sił Rezerwowych i różne okresy kształcenia;
- 2) przebieg służby przygotowawczej, w tym przypadki, sposób i tryb opiniowania żołnierzy pełniących służbę przygotowawczą oraz tryb składania zażaleń w sprawach przebiegu służby przygotowawczej, uwzględniając cele i charakter tej służby;
- 3) regulamin kształcenia żołnierzy służby przygotowawczej, przebieg i czas trwania kształcenia, w zależności od korpusu, na którego potrzeby żołnierz będzie kształcony, uwzględniając potrzebę optymalizacji efektów tego kształcenia.”;

57) w dziale III tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 5

Ćwiczenia wojskowe i okresowa służba wojskowa”;

58) art. 99 otrzymuje brzmienie:

„Art. 99. 1. Żołnierzem rezerwy jest osoba, która złożyła przysięgę wojskową i została przeniesiona do rezerwy po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej, w tym z zawodowej służby wojskowej lub ze służby kandydackiej, jeżeli w dalszym ciągu podlega obowiązkowi służby wojskowej.

2. Osobom, o których mowa w ust. 1, przysługuje tytuł żołnierza rezerwy.”;

59) po art. 99 dodaje się art. 99a i 99b w brzmieniu:

„Art. 99a. 1. Żołnierze rezerwy, którym nadano przydziały kryzysowe, tworzą Narodowe Siły Rezerwowe.

2. Żołnierza rezerwy, który ochotniczo zgłosił się do wykonywania obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych, spełniającego warunki do zawarcia kontraktu, wojskowy komendant uzupełnień kieruje do dowódcy jednostki wojskowej, w której ma być nadany przydział kryzysowy.

3. Żołnierz rezerwy może w każdym czasie wycofać wniosek o zawarcie kontraktu, jednak nie później niż do czasu jego zawarcia. Jako równoznaczną z wycofaniem wniosku traktuje się odmowę poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, niestawienie się w określonym terminie w wojskowej komisji lekarskiej, wojskowej pracowni psychologicznej lub w jednostce wojskowej, a także odmowę zawarcia kontraktu.

4. Kontrakt powinien zawierać:

1) oznaczenie stron – stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz nazwę stanowiska służbowego dowódcy jednostki wojskowej, a także stopień wojskowy, imię i nazwisko, imię ojca, adres zameldowania, serię i numer dowodu tożsamości oraz numer PESEL i numer identyfikacji podatkowej żołnierza rezerwy, który ochotniczo zgłosił się do wykonywania obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych;

2) datę i miejsce podpisania;

3) określenie dnia przyjęcia obowiązków, wynikających z nadania przydziału kryzysowego oraz dnia, do którego kontrakt obowiązuje;

4) określenie rodzaju stanowisk służbowych, na których będzie pełniona służba wojskowa – w przypadku powołania do niej, oraz prognozowanego okresu pełnienia służby i trybu powołania do służby;

5) zobowiązanie dowódcy do informowania żołnierza o terminach odbywania ćwiczeń wojskowych, z wyjątkiem ćwiczeń prowadzonych w trybie natychmiastowego stawiennictwa;

- 6) zobowiązanie żołnierza rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych przygotowujących do nadania przydziału kryzysowego oraz ćwiczeń wojskowych odbywanych w ramach tego przydziału, w tym ćwiczeń wojskowych rotacyjnych;
  - 7) zobowiązanie żołnierza rezerwy do przyjęcia przydziału kryzysowego w określonym terminie;
  - 8) zobowiązanie żołnierza rezerwy do pełnienia okresowej służby wojskowej, w tym poza granicami państwa, oraz jego oświadczenie, że znane mu są zasady pełnienia tej służby.
5. Kontrakt może być zawarty, jeżeli występują potrzeby uzupełnieniowe Sił Zbrojnych uzasadniające nadanie przydziału kryzysowego.
6. Kontrakt może być zawarty wyłącznie z żołnierzem rezerwy, który ochotniczo zgłosił się do jego zawarcia, a ponadto spełnia łącznie następujące warunki:
- 1) posiada orzeczenie wojskowej pracowni psychologicznej w zakresie braku przeciwwskazań do pełnienia czynnej służby wojskowej;
  - 2) nie był przeznaczony do służby zastępczej;
  - 3) nie był karany za przestępstwo umyślne;
  - 4) posiada wykształcenie co najmniej gimnazjalne przewidziane dla stanowisk przeznaczonych dla szeregowych lub co najmniej średnie przewidziane dla stanowisk przeznaczonych dla podoficerów albo co najmniej wyższe przewidziane dla stanowisk przeznaczonych dla oficerów;
  - 5) posiada przygotowanie zawodowe oraz kwalifikacje i umiejętności przydatne w służbie wojskowej;
  - 6) zaliczył z oceną pozytywną sprawdzian z wychowania fizycznego zorganizowany przez dowódcę jednostki wojskowej;
  - 7) pełnił służbę przygotowawczą i zdał egzamin, o którym mowa w art. 98b ust. 5, w przypadku żołnierza rezerwy, który wcześniej nie odbywał czynnej służby wojskowej.
7. Zawarcie kontraktu może być również uzależnione od posiadania przez żołnierza rezerwy orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej o jego zdolności do pełnienia służby poza granicami państwa oraz poświadczenia bezpieczeństwa. Dowódca jednostki wojskowej lub wojskowy komendant uzupełnień, przed zawarciem kontraktu, może wystąpić z wnioskiem o wydanie przez odpowiedni organ poświadczenia bezpieczeństwa.
8. Kontrakt wygasa w przypadku unieważnienia lub wygaśnięcia przydziału kryzysowego, a także w przypadku pisemnej rezygnacji przez żołnierza rezerwy z zawartego kontraktu dokonanej przed dniem, w którym decyzja o nadaniu przydziału kryzysowe-

go stała się ostateczna lub nieprzyjęcia przydziału kryzysowego w określonym terminie.

Art. 99b. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb zawierania kontraktu, zapewniając współpracę wojskowych komendantów uzupełnień i dowódców jednostek wojskowych oraz uwzględniając potrzebę sprawnego ustalania przydatności do służby wojskowej osób ubiegających się o jego zawarcie;
- 2) wzory wniosku i kontraktu, mając na uwadze to, że wzór wniosku powinien zawierać w szczególności informację o ochotnika o przygotowaniu zawodowym oraz szczególnych kwalifikacjach i umiejętnościach przydatnych w służbie wojskowej oraz klauzulę, że złożenie wniosku nie powoduje obowiązku zawarcia kontraktu, a wzór kontraktu powinien zawierać elementy określone w art. 99a ust. 4 oraz obejmować w szczególności informację o możliwości rezygnacji przez żołnierza rezerwy z zawartego kontraktu, wyłącznie do dnia, w którym decyzja o nadaniu przydziału kryzysowego stała się ostateczna, a także pouczenie o obowiązku stawienia się do czynnej służby wojskowej i jej pełnienia w przypadku powołania do niej, z zachowaniem dla tego wzoru możliwie uproszczonej formy.”;

60) art. 100 i 101 otrzymują brzmienie:

„Art. 100. 1. Obowiązek służby wojskowej żołnierzy rezerwy w czasie pokoju polega na odbywaniu ćwiczeń wojskowych oraz pełnieniu okresowej służby wojskowej.

2. Na ćwiczenia wojskowe można powołać:

- 1) żołnierzy rezerwy posiadających nadane przydziały kryzysowe;
- 2) żołnierzy rezerwy, na ich wniosek lub za ich zgodą, w drodze ochotniczego zgłoszenia się na te ćwiczenia, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych;
- 3) osoby przeniesione do rezerwy niebędące żołnierzami rezerwy, które ochotniczo zgłosiły się do odbycia ćwiczeń wojskowych, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.

3. Na ćwiczenia wojskowe i do okresowej służby wojskowej nie powołuje się żołnierzy rezerwy, którzy:

- 1) prowadzą własną kampanię wyborczą w przypadku kandydowania do organów, o których mowa w art. 65 ust. 4 – w czasie jej trwania;
- 2) zostali wybrani do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej albo Parlamentu Europejskiego – w czasie trwania kadencji;
- 3) zostali przeznaczeni do odbycia służby zastępczej lub odbyli tę służbę.

Art. 101. 1. Ćwiczenia wojskowe mogą być odbywane jako:

- 1) jednodniowe;
  - 2) krótkotrwałe – trwające nieprzerwanie do trzydziestu dni;
  - 3) długotrwałe – trwające nieprzerwanie do dziewięćdziesięciu dni;
  - 4) rotacyjne – trwające łącznie do trzydziestu dni i odbywane z przerwami w określonych dniach w ciągu danego roku kalendarzowego.
2. Żołnierze rezerwy posiadający nadane przydziały kryzysowe:
- 1) odbywają corocznie ćwiczenia wojskowe rotacyjne;
  - 2) mogą odbywać ćwiczenia wojskowe w trybie natychmiastowego stawiennictwa, nie częściej jednak niż jeden raz w ciągu roku kalendarzowego, a w razie powołania na te ćwiczenia odbyty ich okres zalicza się do czasu trwania ćwiczeń wojskowych rotacyjnych;
  - 3) mogą zostać zobowiązani do odbycia, w okresie obowiązywania przydziału kryzysowego, ćwiczeń wojskowych krótkotrwałych;
  - 4) na ich wniosek lub za ich zgodą mogą odbywać ćwiczenia wojskowe krótkotrwałe i długotrwałe, jeżeli takie są potrzeby Sił Zbrojnych.
3. Żołnierze rezerwy, za ich zgodą, w drodze ochotniczego zgłoszenia się na potrzeby zawarcia kontraktu w celu nadania przydziału kryzysowego, mogą odbywać ćwiczenia wojskowe krótkotrwałe albo długotrwałe.
4. Na ćwiczenia wojskowe mogą zostać powołani żołnierze rezerwy i osoby przeniesione do rezerwy niebędące żołnierzami rezerwy w wyniku ochotniczego zgłoszenia się.
5. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3 i ust. 10, powołanie na ćwiczenie wojskowe nie wymaga wniosku lub zgody żołnierzy rezerwy i osób przeniesionych do rezerwy niebędących żołnierzami rezerwy.
6. Żołnierzy rezerwy zwalnia się z ćwiczeń wojskowych po upływie czasu ich trwania określonego w karcie powołania.
7. Żołnierzy rezerwy powołanych na ćwiczenia wojskowe w trybie natychmiastowego stawiennictwa zwalnia się z tych ćwiczeń po ustaniu przyczyn ich powołania.
8. Żołnierzy rezerwy zwalnia się z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem w przypadku unieważnienia ich przydziałów kryzysowych.
9. Żołnierzy rezerwy można zwolnić z ćwiczeń wojskowych przed ich odbyciem również w przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających unieważnienie przydziału kryzysowego.

10. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może zarządzić wprowadzenie obowiązkowych ćwiczeń wojskowych dla żołnierzy rezerwy i osób, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 3, w przypadkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub wystąpienia potrzeb Sił Zbrojnych, a także w okresie trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego.”;

61) po art. 101b dodaje się art. 101c w brzmieniu:

- „Art. 101c. 1. Dowódca jednostki wojskowej, do której żołnierze rezerwy posiadają nadane przydziały kryzysowe, ustala – w formie zbiorowego wykazu dla jednostki wojskowej – dni, w których w danym roku kalendarzowym są odbywane przez nich ćwiczenia wojskowe rotacyjne. Wykaz ten nie obejmuje ćwiczeń wojskowych prowadzonych w trybie natychmiastowego stawiennictwa.
2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, sporządza się nie później niż na trzydzieści dni przed upływem roku kalendarzowego poprzedzającego rok kalendarzowy, w którym będą odbywane ćwiczenia wojskowe rotacyjne, i zapoznaje z nim, za pisemnym potwierdzeniem, żołnierzy rezerwy, a wyciągi z tych wykazów przesyła wojskowemu komendantowi uzupełnień w celu powołania tych żołnierzy na ćwiczenia wojskowe.
3. Ustalenie dni, o których mowa w ust. 1, w pierwszym roku kalendarzowym, w którym nadano żołnierzowi rezerwy przydział kryzysowy, może nastąpić w ciągu tego samego roku w formie załącznika do wykazu.
4. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, może być zmieniany za zgodą żołnierza rezerwy, z wyjątkiem zmian wynikających z przeprowadzenia ćwiczeń wojskowych w trybie natychmiastowego stawiennictwa oraz pełnienia okresowej służby wojskowej.
5. Żołnierz rezerwy, po zapoznaniu się z wykazem, o którym mowa w ust. 1, informuje niezwłocznie swojego pracodawcę o dniach, w których będzie odbywał ćwiczenia wojskowe rotacyjne, oraz o zmianach w wykazie, o których mowa w ust. 4, a także powiadamia go o powołaniu na te ćwiczenia.”;

62) art. 106 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 106. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb powoływania na ćwiczenia wojskowe i zwalniania z tych ćwiczeń, sposób odbywania ćwiczeń wojskowych, a także ich liczbę i czas trwania dla poszczególnych grup żołnierzy rezerwy, stosownie do stopnia i rodzaju wyszkolenia wojskowego oraz wykształcenia, uwzględniając potrzeby uzupełnieniowe Sił Zbrojnych, w tym Narodowych Sił Rezerwowych, oraz zróżnicowane okresy szkolenia w jednostkach wojskowych. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać sposób i tryb postępowania organów wojskowych w zakresie przyjmowania żołnierzy rezerwy i innych osób do służby wojskowej, wyznaczania na stanowiska służbowe, zmiany stanowisk służbowych i zwalniania żołnierzy ze stanowisk służbowych, przenoszenia do innych jednostek wojskowych,

wych, przenoszenia do innych jednostek wojskowych, delegowania i podróży służbowych, a także rodzaje i sposób opiniowania służbowego, z uwzględnieniem prawa żołnierzy do składania zażaleń w tych sprawach.”;

63) art. 108 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 108. 1. Okresową służbę wojskową pełni się w przypadkach uzasadnionych potrzebami obrony państwa, potrzebami Sił Zbrojnych lub zarządzania kryzysowego, zwalczania klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, działań antyterrorystycznych, ochrony mienia, akcji poszukiwawczych oraz ratowania lub ochrony zdrowia i życia ludzkiego, oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych pochodzenia wojskowego oraz ich unieszkodliwiania, a także wykonywania zadań przez Siły Zbrojne poza granicami państwa.
2. Okresową służbę wojskową pełni się w jednostkach wojskowych.
  3. Żołnierza okresowej służby wojskowej wyznacza się na stanowiska służbowe lub funkcje wojskowe określone w etacie jednostki wojskowej.
  4. Żołnierza okresowej służby wojskowej można przenosić do innej jednostki wojskowej, delegować lub kierować w podróż służbową, jeżeli przemawiają za tym względy służbowe, w tym w szczególności szkoleniowe lub związane z wykonywaniem zadań przez jednostki wojskowe, w tym o charakterze reprezentacyjnym.
  5. W ramach okresowej służby wojskowej żołnierz rezerwy może być wyznaczony lub skierowany do pełnienia tej służby poza granicami państwa. Zobowiązanie żołnierza rezerwy do pełnienia służby poza granicami państwa, o którym mowa w art. 99a ust. 4 pkt 8, stanowi jednocześnie pisemną zgodę, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117, z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 oraz z 2009 r. Nr 79, poz. 669).
  6. Czas trwania okresowej służby wojskowej w okresie posiadania przez żołnierza rezerwy przydziału kryzysowego nie może przekraczać łącznie dwudziestu czterech miesięcy.
  7. Czas trwania okresowej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 6, może zostać wydłużony przez dowódcę jednostki wojskowej za zgodą żołnierza rezerwy do trzydziestu sześciu miesięcy.
  8. Żołnierza rezerwy zwalnia się z okresowej służby wojskowej po ustaniu przyczyny powołania go do tej służby, nie później jednak niż po upływie czasu, o którym mowa w ust. 6 lub 7.
  9. Żołnierza rezerwy zwalnia się z okresowej służby wojskowej przed upływem czasu, o którym w ust. 6 lub 7, w przypadku unieważnienia jego przydziału kryzysowego.

10. Żołnierza rezerwy można zwolnić z okresowej służby wojskowej przed upływem czasu, o którym w ust. 6 lub 7, również w przypadku wystąpienia okoliczności uzasadniających unieważnienie przydziału kryzysowego.
11. W roku kalendarzowym, w którym żołnierz rezerwy pełnił okresową służbę wojskową, dowódca jednostki wojskowej może zwolnić tego żołnierza z odbywania ćwiczeń wojskowych, z wyjątkiem ćwiczeń prowadzonych w trybie natychmiastowego stawiennictwa.
12. Żołnierzom rezerwy pełniącym okresową służbę wojskową przysługują, odpowiednio do posiadanego stopnia wojskowego, uprawnienia żołnierzy pełniących kontraktową zawodową służbę wojskową, o której mowa w ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.
13. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób pełnienia okresowej służby wojskowej oraz tryb postępowania organów wojskowych w zakresie:
  - 1) przyjmowania żołnierzy rezerwy do okresowej służby wojskowej, zapewniając sprawne przyjęcie osób powołanych do odbycia tej służby;
  - 2) wyznaczania na stanowiska służbowe, zmiany stanowisk służbowych i zwalniania żołnierzy ze stanowisk służbowych, przenoszenia do innych jednostek wojskowych, delegowania i podróży służbowych, w tym wyznaczania i kierowania do pełnienia służby poza granicami państwa, uwzględniając cel dokonywania tych czynności;
  - 3) opiniowania służbowego, z uwzględnieniem prawa żołnierzy do składania zażaleń w tych sprawach.”;

64) po art. 112 dodaje się art. 112a w brzmieniu:

- „Art. 112a. 1. Przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny zarządza Minister Obrony Narodowej.
2. Do przeprowadzania kwalifikacji wojskowej są właściwi szefowie wojewódzkich sztabów wojskowych.
  3. Szefowie wojewódzkich sztabów wojskowych powołują powiatowe i wojewódzkie komisje lekarskie.
  4. Orzeczenia powiatowych komisji lekarskich są ostateczne.
  5. Orzeczenie powiatowej komisji lekarskiej może być zmienione lub uchylone przez wojewódzką komisję lekarską tylko w trybie nadzoru, jeżeli zostało wydane z naruszeniem przepisów prawa lub jest oczywiście błędne.
  6. Do przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny stosuje się odpowiednio przepisy art. 32–33 i art. 48 oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 43, z zastrzeżeniem, że przewidziane w tych przepisach kom-

petencje starosty oraz wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) przysługują wojskowemu komendantowi uzupełnień.”;

65) po art. 118 dodaje się art. 118a w brzmieniu:

„Art. 118a. 1. W okresie posiadania przydziału kryzysowego przez żołnierza rezerwy będącego pracownikiem stosunek pracy z tym pracownikiem nie może być przez pracodawcę wypowiedziany ani rozwiązany.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do umów o pracę zawartych na okres próbny, na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy, a także jeżeli pracodawca może rozwiązać stosunek pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika (urzędnika) oraz w przypadku ogłoszenia upadłości lub likwidacji zakładu pracy albo likwidacji stanowiska pracy, a także w przypadkach określonych w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm.⁸⁾). W tych przypadkach rozwiązanie stosunku pracy może nastąpić na ogólnych zasadach.”;

66) w art. 124 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracodawca udziela pracownikowi powołanemu do odbycia ćwiczeń wojskowych lub pełnienia okresowej służby wojskowej urlopu bezpłatnego na okres trwania tych ćwiczeń lub służby.”;

67) w art. 127 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) uznaje osobę, której doręczono kartę powołania do odbycia zasadniczej służby wojskowej, oraz żołnierza odbywającego tę służbę – na ich wniosek lub uprawnionego członka rodziny – za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny. Przepis art. 128 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

68) w art. 128a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierzowi, z wyjątkiem żołnierza pełniącego okresową służbę wojskową, na którym ciąży obowiązek alimentacyjny na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, wypłaca się zasiłek w wysokości świadczenia alimentacyjnego, jednak nie wyższy niż kwota, o której mowa w art. 128 ust. 1.”;

69) w art. 131:

a) w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Żołnierzom uznanym za posiadających na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny i żołnierzom uznanym za samotnych, w okresie odbywania przez nich czynnej służby wojskowej, z wyjątkiem okresowej służby wojskowej, na ich udokumentowany wniosek:”;

b) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

---

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 213, poz. 2081 i Nr 223, poz. 2217, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 62, poz. 551, z 2006 r. Nr 79, poz. 550 i Nr 149, poz. 1077 oraz z 2008 r. Nr 86, poz. 525 i Nr 237, poz. 1654.

„3a. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przysługują również innym niż wymienieni w ust. 1 żołnierzom odbywającym czynną służbę wojskową, z wyjątkiem żołnierzy pełniących okresową służbę wojskową, jeżeli wystąpią z żądaniem w tej sprawie odpowiednio do pracodawcy, banku lub instytucji udzielającej kredytu lub pożyczki.”;

70) po art. 132c dodaje się art. 132d w brzmieniu:

„Art. 132d. 1. Żołnierzom rezerwy, posiadającym przydziały kryzysowe, niezależnie od uprawnień wynikających z odbywania ćwiczeń wojskowych i pełnienia okresowej służby wojskowej:

- 1) których wynagrodzenie z tytułu stosunku pracy jest wyższe niż uposażenie zasadnicze otrzymywane w czasie pełnienia okresowej służby wojskowej – przysługuje w tym czasie rekompensata finansowa, w wysokości różnicy między tym wynagrodzeniem i uposażeniem;
- 2) skierowanym lub wyznaczonym do służby poza granicami państwa pełnionej w ramach okresowej służby wojskowej – przysługują uprawnienia i świadczenia przewidziane dla żołnierzy zawodowych, określone w art. 24 ust. 5 – 7 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych i w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 24 ust. 8 tej ustawy;
- 3) zamieszkującym poza miejscem pełnienia służby – przysługuje prawo do zwrotu kosztów dojazdów z miejsca zamieszkania do miejsca pełnienia czynnej służby wojskowej i z powrotem na zasadach określonych w art. 72;
- 4) okres urlopu bezpłatnego udzielonego przez pracodawcę jest wliczany do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, w tym wymiar urlopu wypoczynkowego za dany rok;
- 5) okres pełnienia czynnej służby wojskowej w ramach Narodowych Sił Rezerwowych dolicza się do wysługi emerytalnej na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.⁹⁾);
- 6) przysługuje możliwość dofinansowania kosztów studiów lub nauki albo stażu, kursu lub specjalizacji, zwłaszcza w specjalnościach wojskowych wymagających podwyższonych kwalifikacji, w wymiarze proporcjonalnym do deklarowanego okresu pozostawania na przydziale kryzysowym, na zasadach przewidzianych dla żołnierzy zawodowych, określonych w art. 54 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych i w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 55 ust. 1 tej ustawy;

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 559, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308 oraz z 2009 r. Nr 24, poz. 145, Nr 79, poz. 669 i Nr 95, poz. 785.

7) przysługuje prawo do:

- a) odznaczeń, wyróżnień i nagród,
- b) wystąpień publicznych oraz udziału w uroczystościach państwowych, wojskowych i lokalnych w mundurze, na zasadach określonych ustawie z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 31, poz. 130, z późn. zm.¹⁰⁾),
- c) używania tytułu honorowego nadanego w drodze wyróżnienia osobom wyróżniającym się w służbie, w szkoleniu wojskowym lub w wykonywaniu zadań służbowych, w tym po zakończeniu służby w Narodowych Siłach Rezerwowych,
- d) korzystania z pierwszeństwa w zatrudnieniu w urzędach administracji publicznej na stanowiskach związanych z obronnością kraju, na zasadach przewidzianych dla żołnierzy zawodowych, określonych w art. 119 ust. 1–1c ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych i w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 119 ust. 2 i 3 tej ustawy;

8) przysługują świadczenia obejmujące:

- a) bezpłatne wyżywienie lub równoważnik pieniężny, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 – w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej,
- b) bezpłatne zakwaterowanie zbiorowe na zasadach określonych w art. 7 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398, z późn. zm.¹¹⁾) – w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej,
- c) umundurowanie i wyekwipowanie wojskowe w naturze lub równoważnik pieniężny, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2 – w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej,
- d) oznaki i odznaki przewidziane dla żołnierzy Narodowych Sił Rezerwowych,
- e) bezpłatne badania profilaktyczne, szczepienia profilaktyczne i turnusy leczniczo-profilaktyczne – w czasie pełnienia okresowej służby wojskowej, na zasadach przewidzianych dla żołnierzy zawodowych w art. 67 ust. 2–6 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie woj-

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 123, poz. 1353 oraz z 2009 r. Nr 92, poz. 753.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 132, poz. 1110, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308, Nr 220, poz. 1415 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 336.

skowej żołnierzy zawodowych i w przepisach wydanych na podstawie art. 67 ust. 7 tej ustawy.

2. Koszty związane ze świadczeniami dla żołnierzy rezerwy z tytułu pozostawania na przydziale kryzysowym pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i zakres oraz warunki przyznawania świadczeń, o których mowa w ust. 1, żołnierzom rezerwy posiadającym przydziały kryzysowe. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać, aby warunki i zakres przyznania poszczególnych uprawnień uwzględniały potrzebę różnicowania wysokości lub zakresu tych świadczeń w zależności od okresu posiadania przydziału kryzysowego, a tryb prowadzonego postępowania zapewniały możliwość udokumentowania zasadności przyznania tych świadczeń oraz rozpatrzenie sprawy bez zbędnej zwłoki.”;

71) art. 133 otrzymuje brzmienie:

„Art. 133. Żołnierzom pełniącym służbę przygotowawczą oraz członkom ich rodzin przysługują szczególne uprawnienia przewidziane dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej i członków ich rodzin na zasadach określonych w art. 118–132.”;

72) uchyla się art. 133b;

73) po art. 134 dodaje się art. 134a w brzmieniu:

„Art. 134a. 1. Pracodawcy zatrudniającemu pracownika będącego żołnierzem rezerwy posiadającym nadany przydział kryzysowy przysługuje świadczenie pieniężne, zwane dalej „świadczeniem”, za okres odbywania ćwiczeń wojskowych lub pełnienia okresowej służby wojskowej przez tego żołnierza.

2. Świadczenie obejmuje wyłącznie rekompensatę kosztów, bez kwot wynagrodzenia, poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony nowego pracownika w celu zastępstwa żołnierza rezerwy, o którym mowa w ust. 1, lub z tytułu powierzenia tego zastępstwa innemu pracownikowi zatrudnionemu dotychczas u tego pracodawcy, a także wypłaty żołnierzowi rezerwy odprawy, o której mowa w art. 125.
3. W przypadku, o którym mowa w art. 119a ust. 4, jeżeli żołnierz rezerwy, o którym mowa w ust. 1, w okresie odbywania przez niego ćwiczeń wojskowych otrzymał wynagrodzenie od pracodawcy, w kosztach, o których mowa w ust. 2, uwzględnia się również kwotę tego wynagrodzenia.
4. Świadczenie wypłaca się na udokumentowany wniosek pracodawcy.
5. Podpisany wniosek, o którym mowa w ust. 4, pracodawca przesyła szefowi wojewódzkiego sztabu wojskowego właściwemu ze względu na siedzibę jednostki wojskowej, do której żołnierz re-

zerwy posiada nadany przydział kryzysowy, nie później niż przed upływem trzydziestu dni od dnia zwolnienia żołnierza rezerwy z ćwiczeń wojskowych, a w przypadku pełnienia przez żołnierza rezerwy okresowej służby wojskowej - nie później niż w ostatnim dniu miesiąca następującego po miesiącu pełnienia tej służby.

6. Kwotę świadczenia ustala właściwy szef wojewódzkiego sztabu wojskowego i przekazuje w okresie miesiąca od dnia otrzymania wniosku na wskazany w nim rachunek bankowy.
7. Odmowa wypłaty świadczenia lub ustalenie kwoty niższej niż wskazana we wniosku pracodawcy następuje w drodze decyzji administracyjnej.
8. Kwota świadczenia za każdy dzień odbywania ćwiczeń wojskowych lub pełnienia okresowej służby wojskowej przez żołnierza rezerwy nie może być wyższa od 1/30 dwuipółkrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw obowiązującego w miesiącu poprzedzającym termin powołania do odbycia ćwiczeń wojskowych, którego wysokość ogłasza Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.
9. Kwotę świadczenia ustala się i wypłaca każdorazowo za czas odbywania danego rodzaju ćwiczeń wojskowych, a w przypadku okresowej służby wojskowej za dany miesiąc jej pełnienia.
10. Jeżeli żołnierz rezerwy posiadający nadany przydział kryzysowy jest zatrudniony u dwóch lub więcej pracodawców, świadczenie przysługuje wszystkim zatrudniającym go pracodawcom, proporcjonalnie do poniesionych przez nich kosztów, z uwzględnieniem, że wysokość świadczenia dla jednego pracodawcy za każdy dzień odbytych ćwiczeń wojskowych lub pełnionej okresowej służby wojskowej nie może przekraczać kwoty obliczonej na podstawie ust. 8.
11. Wydatki z tytułu wypłaty świadczeń, o których mowa w ust. 1, pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.
12. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania poniesionych kosztów, o których mowa w ust. 2 i 3, wzór wniosku o wypłatę świadczenia, o którym mowa w ust. 4, sposób dokumentowania przez pracodawcę poniesionych kosztów, sposób i tryb ustalania oraz wypłacania świadczenia. Rozporządzenie powinno uwzględniać możliwość weryfikacji przez właściwego szefa wojewódzkiego sztabu wojskowego przedłożonych dokumentów przed dokonaniem wypłaty świadczenia.”;

74) w art. 139 w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) edukacji dla bezpieczeństwa;”;

75) w art. 141 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Zasadniczą służbę lub szkolenie w obronie cywilnej w czasie pokoju odbywa się wyłącznie w okresie trwania obowiązku odbywania zasadniczej służby wojskowej oraz przeszkolenia wojskowego.”;

76) w dziale IV tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3

Edukacja dla bezpieczeństwa”;

77) uchyla się art. 166a;

78) w art. 175:

a) w ust. 4:

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) mają nadane przydziały kryzysowe lub przydziały mobilizacyjne albo pracownicze przydziały mobilizacyjne do jednostek wojskowych;”;

– w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) zostały skazane na karę pozbawienia wolności i oczekują na jej odbycie albo ją odbywają.”;

b) w ust. 7:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zrzekła się obywatelstwa polskiego;”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) osiągnęła wiek określony w ust. 3 albo spełniła przesłanki określone w ust. 4 pkt 5–7;”;

– uchyla się pkt 6,

– pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) otrzymała wypowiedzenie stosunku pracy albo rozwiązała stosunek pracy lub służby z pracodawcą, który nadał przydział organizacyjno-mobilizacyjny.”;

79) w art. 199a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, dołącza się:

- 1) zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego;
- 2) zaświadczenie naczelnika urzędu skarbowego o braku zaległości podatkowych;
- 3) zaświadczenie właściwego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o braku zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne;
- 4) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Sądowego o niefigurowaniu w rejestrze dłużników niewypłacalnych.”;

80) art. 199b otrzymuje brzmienie:

„Art. 199b. Obywatelowi polskiemu podlegającemu powszechnemu obowiązkowi obrony może być udzielona zgoda na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej tylko w przypadku, gdy ma uregulowany stosunek do służby wojskowej i nie posiada przydziału kryzysowego, przydziału mobilizacyjnego, pracowniczego przydziału mobilizacyjnego lub przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego, a właściwy wojskowy komendant uzupełnień nie prowadzi postępowania w sprawie nadania temu obywatelowi któregokolwiek z tych przydziałów.”;

81) w art. 199c w ust. 2:

a) pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) nie spełnił choćby jednego z obowiązków określonych w art. 31a ust. 2, art. 32 ust. 1 i 4, art. 34, art. 40, art. 48 ust. 1, art. 52 ust. 1 oraz art. 53 ust. 1 i 3a – 4, jeżeli do ich spełnienia był zobowiązany;

3) nie został powołany i nie odbył zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, ćwiczeń wojskowych, ćwiczeń w jednostkach przewidzianych do militaryzacji lub służby w obronie cywilnej, z przyczyn leżących po stronie obywatela;”;

b) w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 i 11 w brzmieniu:

„10) ma zaległości podatkowe lub zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne;

11) jest wpisany do rejestru dłużników niewypłacalnych.”;

82) w art. 199d ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej udziela albo odmawia jej udzielenia, z zastrzeżeniem ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw zagranicznych lub organów przez nich upoważnionych.

2. Obywatelom polskim będącym byłymi żołnierzami zawodowymi zgody udziela albo odmawia jej udzielenia Minister Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych lub organu przez niego upoważnionego.”;

83) w art. 199f pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zakres informacji, o które występują do ministra właściwego do spraw zagranicznych lub organu przez niego upoważnionego organy udzielające zgody, jak również zakres informacji, o które występuje do Ministra Obrony Narodowej lub organu przez niego upoważnionego minister właściwy do spraw wewnętrznych, mając każdorazowo na uwadze obowiązek zabezpieczenia interesów Rzeczypospolitej Polskiej oraz możliwości wykonywania zadań przez Siły Zbrojne.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 87, z późn. zm.¹²⁾) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. Żołnierzami niezawodowymi w rozumieniu art. 30 są żołnierze:

- 1) odbywający zasadniczą służbę wojskową;
- 2) odbywający przeszkolenie wojskowe;
- 3) pełniący służbę przygotowawczą;
- 4) pełniący służbę kandydacką;
- 5) odbywający ćwiczenia wojskowe;
- 6) pełniący okresową służbę wojskową;
- 7) pełniący służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693, z późn. zm.¹³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Ustawa określa uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy niezawodowych odbywających zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe lub ćwiczenia wojskowe oraz pełniących służbę przygotowawczą, okresową służbę wojskową lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, a także pełniących służbę kandydacką.

2. Do żołnierzy pełniących służbę kandydacką ustawę stosuje się w zakresie określonym w art. 130 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 141, poz. 892, z późn. zm.¹⁴⁾).”;

2) w art. 27:

a) w ust. 1 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Żołnierzowi pełniącemu okresową służbę wojskową przysługują”;

b) w ust. 2 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

---

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 181, poz. 1515, z 2003 r. Nr 56, poz. 498 i Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 121, poz. 1264, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 281, poz. 2779, z 2005 r. Nr 10, poz. 65, z 2007 r. Nr 82, poz. 559 oraz z 2008 r. Nr 208, poz. 1308 i Nr 228, poz. 1507.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 166, poz. 1363 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1609 i Nr 179, poz. 1750, z 2005 r. Nr 122, poz. 1025, z 2007 r. Nr 176, poz. 1242 oraz z 2008 r. Nr 208, poz. 1308.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 206, poz. 1288 i Nr 208, poz. 1308 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 157 i Nr 79, poz. 669.

„a) służbę pełnił co najmniej dwanaście miesięcy albo”;

3) w art. 31 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, wyznaczonym na stanowiska służbowe przewidziane w etatach dla żołnierzy zawodowych jako stanowiska dowódcze, na które posiadają nadane przydziały kryzysowe, dowódca jednostki wojskowej przyznaje dodatek funkcyjny w wysokości do 15% uposażenia zasadniczego przysługującego żołnierzowi według stopnia wojskowego.”;

4) po art. 31 dodaje się art. 31a w brzmieniu:

„Art. 31a. 1. Żołnierzom rezerwy pełniącym czynną służbę wojskową na stanowiskach służbowych, na których nadane są przydziały kryzysowe, dowódca jednostki wojskowej przyznaje dodatek w wysokości 3% należnego uposażenia zasadniczego po upływie okresu trzech lat posiadania tego przydziału. Dodatek ten jest zwiększany o kolejne 3% za każdy następny taki okres.

2. W przypadku zbiegu prawa do dodatku, o którym mowa w ust. 1, i do dodatku za długoletnią służbę wojskową, o którym mowa w art. 80 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, żołnierzom rezerwy uprawnionym do tych dodatków przysługuje tylko jeden wyższy dodatek.”;

5) w art. 32:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobom, które odbyły zasadniczą służbę wojskową albo przeszkolenie wojskowe, przysługuje odprawa w związku ze zwolnieniem z czynnej służby wojskowej w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego corocznie na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314).”;

b) uchyla się ust. 2;

6) uchyla się art. 32a;

7) w art. 33 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie śmierci żołnierza, o którym mowa w art. 30 i art. 31, koszty pogrzebu pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.”;

8) uchyla się art. 34;

9) dodaje się art. 34a w brzmieniu:

„Art. 34a. 1. Żołnierzom pełniącym służbę przygotowawczą przysługuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia zasadniczego i inne należności na zasadach określonych dla żołnierzy pełniących służbę kandydacką.

2. W sprawach dotyczących uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących żołnierzom pełniącym służbę przygoto-

wawczą stosuje się przepisy art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2 i 4, art. 3, art. 4 i art. 6–10, art. 30 ust. 2, art. 33, art. 36, art. 38 ust. 2, art. 39, art. 42, art. 43, art. 45 ust. 1 pkt 2 i ust. 2.

3. Żołnierzowi zwolnionemu ze służby przygotowawczej przysługuje odprawa w związku ze zwolnieniem z czynnej służby wojskowej. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio.

4. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, stawki uposażenia zasadniczego dla żołnierzy pełniących służbę przygotowawczą. Rozporządzenie, określając stawki uposażenia, powinno ustalić je na poziomie nie niższym niż uposażenie żołnierzy pełniących służbę kandydacką.”;

10) w art. 40 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z uposażenia żołnierza pełniącego okresową służbę wojskową mogą być dokonywane potrącenia w granicach i na zasadach określonych w przepisach szczególnych stosowanych do wynagrodzeń za pracę, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 oraz art. 43.”;

11) uchyla się art. 41;

12) w art. 42 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z uposażenia żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia wojskowe, przeszkolenie wojskowe lub pełniących służbę przygotowawczą albo służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny mogą być dokonywane potrącenia tylko na zaspokojenie roszczeń z tytułu szkody wyrządzonej jednostce wojskowej i kary pieniężne orzeczone w postępowaniu dyscyplinarnym, z tym że łączna wysokość potrąceń nie może przekroczyć 50% miesięcznego uposażenia.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 21 w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115,

„15) świadczenia osób otrzymywane z tytułu odbywania lub pełnienia:

- a) niezawodowej służby wojskowej lub jej form równorzędnych, z wyjątkiem okresowej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej oraz służby przygotowawczej,
- b) służby zastępczej

– przyznane na podstawie odrębnych przepisów,”.

Art. 5.

W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.¹⁶⁾) po art. 15b dodaje się art. 15c w brzmieniu:

- „Art. 15c. 1. Okres pełnienia czynnej służby wojskowej w ramach Narodowych Sił Rezerwowych dolicza się, na wniosek żołnierza rezerwy uprawnionego do emerytury, do wysługi emerytalnej.
2. Doliczenie, o którym mowa w ust. 1, następuje w ten sposób, że emerytura żołnierza wzrasta o wskaźnik 2,6% dotychczasowej podstawy jej wymiaru za każdy rok pełnienia czynnej służby wojskowej w ramach Narodowych Sił Rezerwowych, a jeżeli okres ten był krótszy niż rok to wskaźnik ten przelicza się proporcjonalnie za każdy dzień tej służby.
3. Okresy, o których mowa w ust. 2, dolicza się do wysługi emerytalnej, jeżeli emerytura wynosi mniej niż 75% podstawy jej wymiaru.
4. Ponowne ustalenie wysokości emerytury przez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów, o których mowa w ust. 2, następuje na wniosek zgłoszony nie wcześniej niż po zakończeniu kwartału kalendarzowego, w którym nastąpiło zwolnienie żołnierza z czynnej służby wojskowej.”.

Art. 6.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.¹⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

---

poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378 i Nr 211, poz. 1549, z 2008 r. Nr 97, poz. 623, Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894, Nr 209, poz. 1316, Nr 220, poz. 1431 i 1432, Nr 223, poz. 1459 i Nr 228, poz. 1507 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 6, poz. 33, Nr 19, poz. 100, Nr 69, poz. 587, Nr 79, poz. 666, Nr 91, poz. 741 i Nr 97, poz. 800.

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 559, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308 oraz z 2009 r. Nr 24, poz. 145, Nr 79, poz. 669 i Nr 95, poz. 785.

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791, 792 i 793 i Nr 176, poz. 1243 oraz z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 67, poz. 411, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056, Nr 209, poz. 1318, Nr 220, poz. 1417 i 1418, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1654 i 1656 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 8, poz. 38, Nr 14, poz. 75, Nr 18, poz. 97, Nr 22, poz. 120, Nr 68, poz. 574 i Nr 71, poz. 609.

1) w art. 4 w pkt 2 lit. g otrzymuje brzmienie:

„g) jednostka organizacyjna podlegała Ministrowi Obrony Narodowej – w stosunku do żołnierzy niezawodowych pełniących czynną służbę wojskową, z wyłączeniem żołnierzy pełniących służbę kandydacką.”;

2) w art. 6 w ust. 1 pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) żołnierzami niezawodowymi pełniącymi czynną służbę wojskową, z wyłączeniem żołnierzy pełniących służbę kandydacką.”;

3) w art. 16 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe żołnierzy niezawodowych pełniących czynną służbę wojskową, z wyłączeniem żołnierzy pełniących służbę kandydacką, są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.”;

4) w art. 18 w ust. 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) żołnierzy niezawodowych pełniących czynną służbę wojskową, z wyłączeniem żołnierzy pełniących służbę kandydacką, stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10, a w przypadku żołnierzy pełniących służbę w ramach Narodowych Sił Rezerwowych kwota uposażenia z tytułu tej służby.”.

Art. 7.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117, z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 oraz z 2009 r. Nr 79, poz. 669) w art. 8 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagana w przypadku żołnierzy pełniących służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.”.

Art. 8.

W ustawie z dnia z dnia 11 kwietnia 2003 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą wojskową (Dz. U. Nr 83, poz. 760 i Nr 179, poz. 1750 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1085) w art. 2 w ust. 2 uchyla się pkt 3.

Art. 9.

W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.¹⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

---

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056 oraz Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 585, Nr 91, poz. 742 i Nr 97, poz. 800.

1) w art. 71:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej, a także służby w charakterze funkcjonariusza, o którym mowa w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.¹⁹⁾);”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej lub okresowej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni i przypadał w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.”;

2) w art. 73 w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) powołania i zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej;”

Art. 10.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.²⁰⁾) w art. 66 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) żołnierze odbywający zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe, ćwiczenia wojskowe oraz pełniący służbę kandydacką, służbę przygotowawczą lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny – o ile nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu;”

¹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65, Nr 90, poz. 757 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 66, poz. 402 i 409 i Nr 220, poz. 1410 oraz z 2009 r. Nr 24, poz. 145.

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570 i Nr 227, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157 i Nr 38, poz. 299.

Art. 11.

W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.²¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 94 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) zadania uczelni morskiej związane z utrzymaniem statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych dla kadr morskich;”;

2) art. 158 otrzymuje brzmienie:

„Art. 158. Przepisów działu III ustawy nie stosuje się do żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, wyznaczonych do wykonywania zadań poza wojskiem, na stanowiskach nauczycieli akademickich w jednostkach organizacyjnych uczelni.”.

Art. 12.

W ustawie z dnia 9 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 22, poz. 120) uchyla się art. 18.

Art. 13.

W ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 79, poz. 669) w art. 1 w pkt 60 w art. 120 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczególne warunki i tryb korzystania przez żołnierzy zawodowych oraz byłych żołnierzy zawodowych, a także małżonków oraz dzieci pozostających na utrzymaniu żołnierzy zawodowych, którzy zaginęli lub ponieśli śmierć w związku z wykonywaniem zadań służbowych, z uprawnień, o których mowa w ust. 1-6, oraz właściwość organów w tych sprawach. Rozporządzenie powinno zapewnić równy dostęp dla osób uprawnionych do korzystania z pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania i pośrednictwa pracy, udzielanej przez właściwe organy.”.

Art. 14.

1. Orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej, określonej w art. 30a ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc i oznaczają również zdolność do pełnienia czynnej służby wojskowej i służby w obronie cywilnej, określonej w tym przepisie, w brzmieniu nadanym w art. 1 pkt 7.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do orzeczeń wydanych wobec studentów i studentek odbywających przed dniem wejścia w życie ustawy zajęcia wojskowe,

---

²¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 80, poz. 542, Nr 120, poz. 818, Nr 176, poz. 1238 i 1240 i Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416 oraz z 2009 r. Nr 68, poz. 584.

określone w art. 95 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2009 r.

Art. 15.

1. Studenci i studentki odbywający przed dniem wejścia w życie ustawy zajęcia wojskowe, o których mowa w art. 95 ust. 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2009 r., odbywają je nadal na dotychczasowych zasadach.
2. Studium wojskowe, o którym mowa w art. 95 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2009 r., może funkcjonować do dnia jego likwidacji, która nastąpi nie później niż ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu zakończenia zajęć wojskowych, określonego programem studiów uczelni morskiej.
3. Dotacje z budżetu państwa związane ze szkoleniem wojskowym studentów w ramach studium wojskowego, o którym mowa w art. 95 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2009 r., uczelnia morska otrzymuje do czasu zlikwidowania tego studium.
4. Koszty związane z likwidacją studium wojskowego, w tym odprawy z tytułu zwolnienia ze studium pracowników, pokrywa się z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.
5. Żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w studium wojskowym najpóźniej z dniem likwidacji tego studium przenosi się do rezerwy kadrowej.
6. Mienie przekazane lub zakupione ze środków budżetu państwa i znajdujące się w zarządzie studium wojskowego staje się mieniem uczelni morskiej z dniem likwidacji studium wojskowego.
7. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, termin likwidacji studium wojskowego oraz harmonogram zasadniczych przedsięwzięć związanych z tą likwidacją, zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji mienia, o którym mowa w ust. 6, i jego protokolarnego przekazania uczelni morskiej.

Art. 16.

1. Osoby, które na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, były żołnierzami rezerwy, ale dotychczas nie odbywały lub nie pełniły czynnej służby wojskowej, zachowują tytuł żołnierza rezerwy w okresie podlegania obowiązkowi czynnej służby wojskowej.
2. Żołnierze rezerwy, o których mowa w ust. 1, podlegają obowiązkom i posiadają uprawnienia w zakresie odbywania służby wojskowej określone w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na zasadach określonych dla osób przeniesionych do rezerwy niebędących żołnierzami rezerwy.
3. Osoby odbywające zajęcia wojskowe na podstawie art. 15 ust. 1 podlegają mianowaniu na stopnie wojskowe, przeniesieniu do rezerwy oraz otrzymują tytuł żołnierza rezerwy na dotychczasowych zasadach.

4. Żołnierze rezerwy przeniesieni do rezerwy po odbyciu zajęć wojskowych, a przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają obowiązkom i posiadają uprawnienia w zakresie odbywania służby wojskowej określone w ustawie zmienianej w art. 1, na zasadach określonych dla żołnierzy rezerwy, o których mowa w art. 99 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 17.

Osoby, które na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, otrzymały stopień wojskowy szeregowego (marynarza) zachowują go do czasu mianowania na wyższy stopień wojskowy.

Art. 18.

1. Do spraw związanych z zaopatrzeniem określonym w art. 2 ustawy zmienianej w art. 2, dotyczących osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odbywały lub po tym dniu odbywają nadterminową zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe studentów szkół wyższych lub zajęcia wojskowe, a także członków ich rodzin, stosuje się przepisy dotychczasowe.
2. W przypadku zmian dotyczących zakresu i wysokości świadczeń określonych w ustawie, o której mowa w art. 2, przysługują świadczenia w zmienionym zakresie i zmienionej wysokości.

Art. 19.

1. Do spraw o świadczenia należne z tytułu wypadków lub chorób na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 8, które spowodowały uszczerbek na zdrowiu albo śmierć:
  - 1) studenta szkoły wyższej odbywającego przeszkolenie wojskowe w trakcie studiów,
  - 2) studenta lub studentki uczelni morskiej odbywających zajęcia wojskowe w trakcie studiów,
  - 3) żołnierza pełniącego nadterminową zasadniczą służbę wojskową
– wskutek wypadku lub choroby i pozostają w związku z odbywaniem przez niego tego przeszkolenia, zajęć lub służby stosuje się przepisy dotychczasowe.
2. W przypadku zmian zakresu i wysokości świadczeń określonych w ustawie, o której mowa w art. 8, osobom, o których mowa w ust. 1, a także członkom ich rodzin, przysługują świadczenia w zmienionym zakresie i zmienionej wysokości.

Art. 20.

Studenci odbywający przed dniem wejścia w życie ustawy przysposobienie obronne, o którym mowa w art. 166a ustawy zmienianej w art. 1, mogą kontynuować ten przedmiot na dotychczasowych zasadach, nie dłużej jednak niż do końca roku akademickiego 2009/2010.

Art. 21.

1. Z dniem 30 grudnia 2009 r. osoby odbywające służbę zastępczą zwalnia się z tej służby.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, z dniem zwolnienia ze służby zastępczej, wojskowy komendant uzupełnień przenosi do rezerwy.

Art. 22.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 70 ust. 1 i 2, art. 97a, art. 106, art. 108 ust. 4 i 5 oraz art. 199f ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 70 ust. 6, art. 97a, art. 106, art. 108 ust. 13 i art. 199f ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 36 lit. b, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 21, który wchodzi w życie z dniem 30 grudnia 2009 r.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/1647/09/DP/AM

Warszawa, dnia 7 lipca 2009 r.

Pani
Jadwiga Zakrzewska
Zastępca Przewodniczącego
Komisji Obrony Narodowej
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

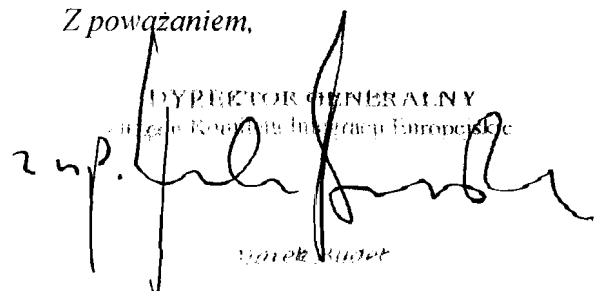
Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej rządowego projektu *ustawy o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (druk nr 2145), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) w związku z art. 42 ust. 4 i art. 54 ust. 1 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowna Pani Przewodnicząca,

W związku z przedłożonym sprawozdaniem (pismo nr OBN-0150-59-2009) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

DYREKTOR GENERALNY
Komitetu Integracji Europejskiej
z up.
Marek Suda